

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā 2019.gada 14.jūnijā

Nr.221

**Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājam
Inārai Mūrniecei**

Ļoti cienījamā Mūrnieces kundze!

Saeima 2019.gada 6.jūnijā pieņēma likumu “Grozījumi Sabiedrības integrācijas fonda likumā” (likumprojekta Nr.17/Lp13) (turpmāk – Likums). Likuma 4.pants paredz izmaiņas Sabiedrības integrācijas fonda (turpmāk – Fonds) padomes sastāvā un darba organizācijā.

Saskaņā ar Likuma 4.panta pirmajā daļā ietverto grozījumu Sabiedrības integrācijas fonda likuma 9.panta pirmajā daļā Fonda padomes sastāvā ir Ministru prezidents, kultūras ministrs, izglītības un zinātnes ministrs, labklājības ministrs, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, tieslietu ministrs un četri nevalstisko organizāciju pārstāvji (turpmāk – strīdīgā norma).

Spēkā esošā Sabiedrības integrācijas fonda likuma 9.panta pirmā daļa paredz, ka Fonda padomes sastāvā ir ārlietu ministrs, izglītības un zinātnes ministrs, kultūras ministrs, labklājības ministrs, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, tieslietu ministrs, Valsts prezidenta pārstāvis, pa vienam pārstāvim no Kurzemes, Vidzemes, Latgales, Zemgales un Rīgas plānošanas reģiona, kā arī seši nevalstisko organizāciju pārstāvji.

Tādējādi ar Likumu būtiski mainīts Fonda padomes sastāvs. No Fonda padomes izslēgti plānošanas reģionu pārstāvji un samazināta nevalstisko organizāciju pārstāvniecība. Vienlaikus ārlietu ministrs aizstāts ar Ministru prezidentu un Fonda padomē saglabāta sešu Ministru kabineta locekļu pārstāvniecība.

I

Iepazīstoties ar Likuma izstrādes materiāliem, secinu, ka izmaiņas Fonda padomes sastāvā saistītas ar mērķi nodrošināt vienotu sabiedrības integrācijas politikas plānošanu un tās īstenošanas koordināciju, optimālu Fonda pārraudzību un efektīvu darbību (*sk. likumprojekta „Grozījumi Sabiedrības integrācijas fonda likumā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācijas) kopsavilkumu*).

No Likuma izstrādes materiāliem secināms, ka likumprojekta apspriešanas gaitā tika rosināts Fonda padomes sastāvā iekļaut Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvi, samazinot esošo vietējo pašvaldību pārstāvju skaitu no pieciem plānošanas reģionu pārstāvjiem uz vienu. Tāpat tika vērtēts, vai no nevalstiskajām organizācijām nodrošināmi trīs vai četri pārstāvji Fonda padomē. Bija arī priekšlikumi Fonda padomes sastāvā iekļaut nevis ministrus, bet gan ministriju pārstāvjus, kā arī Valsts kancelejas pārstāvi (*sk. likumprojekta “Grozījumi Sabiedrības integrācijas fonda likumā” priekšlikumu tabulu otrajam un trešajam lasījumam*).

Tomēr Saeimas vairākums nosliecās par labu Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas otrajā lasījumā piedāvātajam strīdīgās normas risinājumam.

II

2019.gada 12.jūnijā esmu saņēmis Latvijas Pašvaldību savienības 2019.gada 11.jūnija vēstuli, kurā lūgts nodot Likumu otrreizējai caurlūkošanai. Latvijas Pašvaldību savienība cita starpā norāda uz Likumā pieļautām nepilnībām saistībā ar izmaiņām Fonda padomes sastāvā un darba organizācijā.

Uzskatu, ka pēc Likuma pieņemšanas galīgajā lasījumā ir palikuši vairāki būtiski jautājumi, kurus likumdevējam vajadzētu vēlreiz apsvērt, un tādēļ ir nepieciešama Likuma otrreizēja caurlūkošana.

Pirmkārt, būtu vēlreiz vērtējams, kādus uzlabojumus Fonda padomes darbā iecerēts panākt, no Fonda padomes izslēdzot plānošanas reģionu pārstāvjus un neparedzot nekādu pašvaldību pārstāvību Fonda padomē.

Saskaņā ar Sabiedrības integrācijas fonda likuma 2.panta pirmo un otro daļu Fonds ir atvasināta publisko tiesību juridiskā persona (publisks nodibinājums) un Fonda lēmējorgāns ir Fonda padome. Līdzšinējā Fonda padomē darbojas seši Ministru kabineta locekļi, Valsts prezidenta pārstāvis, pa vienam pārstāvim no katra plānošanas reģiona un seši nevalstisko organizāciju pārstāvji.

Tādējādi tiek nodrošināts līdzsvars lēmumu pieņemšanā, savstarpēji saskaņojot nozaru ministriju, plānošanas reģionu un pašvaldību, un nevalstisko organizāciju redzējumu par publiskā un nevalstiskā sektora darbu sabiedrības integrācijas jomā.

Tāpēc būtu nepieciešams rūpīgi vērtēt, vai Likumā paredzētais Fonda padomes sastāvs ir piemērots Fonda mērķu sasniegšanai. Tāpat arī būtu nepieciešams apsvērt, vai Likumā piedāvātais risinājums ir optimāls, ņemot vērā to, ka ar Likuma grozījumiem atvasinātas publisko tiesību juridiskās personas padomi veido teju puse no Ministru kabineta kopā ar četrām nevalstiskajām organizācijām.

Otrkārt, pievēršama uzmanība, ka saskaņā ar Sabiedrības integrācijas fonda likuma 2.panta trešo daļu Fonds atrodas Ministru prezidenta institucionālā pārraudzībā un Ministru prezidents pārrauga Fonda darbības tiesiskumu. Ministru prezidents nevar vienlaikus pārraudzīt Fonda darbības tiesiskumu un būt Fonda padomes sastāvā, kā to paredz Likuma 4.panta pirmā daļa.

Treškārt, būtu nepieciešams jauno regulējumu saskaņot ar spēkā esošā likuma tekstu. Kā to paredz Sabiedrības integrācijas fonda likuma 10.panta ceturtā daļa, Fonda padomes sēdes ir pilntiesīgas, ja tajās piedalās vairāk nekā puse Fonda padomes locekļu. Fonda padome lēmumu pieņem ar klātesošo Fonda padomes locekļu absolūto balsu vairākumu un ja par lēmumu nobalsojuši vismaz septiņi Fonda padomes locekļi.

Sabiedrības integrācijas fonda likuma 10.panta ceturtā daļa nav grozīta, ar Likumu samazinot Fonda padomes locekļu skaitu. Lai neliktu nepamatotus šķēršļus Fonda padomes darbam, būtu nepieciešams precizēt regulējumu par nepieciešamo balsu skaitu lēmumu pieņemšanai, samazinot vai citādi mainot Fonda padomes sastāvu.

III

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 71.pantu, prasu likuma "Grozījumi Sabiedrības integrācijas fonda likumā" (likumprojekta Nr.17/Lp13) otrreizēju caurlūkošanu.

Lūdzu Saeimu vēlreiz rūpīgi vērtēt, kādi pilnveidojumi ir nepieciešami un piemēroti, lai uzlabotu Sabiedrības integrācijas fonda darbu un sekmētu sabiedrības integrāciju.

Cieņā

Valsts prezidents

Raimonds Vējonis